

מ"ת 49122/06/17 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד סאבר אבו כף (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
מ"ת 49122-06-17 מדינת ישראל נ' אבו כף(עציר)
לפני כבוד השופטת שוש שטרית
המבקשת
מדינת ישראל- פמ"ד
ע"י ב"כ המתמחים לי בן לולו ואדהם חביבאללה
נגד
המשיב
סאבר אבו כף (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד חנן אסולין בשם עו"ד ארז שלו

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים במשפטו על רקע כתב אישום המייחס לו עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים והחזקת סמים מסוכנים.

1. על פי העובדות, המשיב מתגורר במתחם מגודר של שבט אבו כף בפזורת אום בטין. במועד שאינו ידוע במדויק למבקשת, אך עובר ליום 18.6.2017, גידל המשיב באדמה שבחצר האחורית בתחום ביתו מספר רב של שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 37.85 ק"ג.

2. בדיון שהתקיים ביום 21.6.2017 הסכים ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר וביקש כי יוגש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. ב"כ המבקשת לא התנגדה אם כי חזרה על עמדתה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים במשפטו. שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר מעצר וזאת אחר שהובהר למשיב כי אין בהפנייתו לשירות המבחן כדי לקבע עמדת בית המשפט ובעיקר לא לטעת בו ציפייה בשאלת שחרורו.

3. תסקיר מעצר הוגש ביום 25.7.2017. מהתסקיר עולה כי המשיב יליד 1985, נשוי ואב ל-4 ילדים אשר טרם מעצרו התגורר באום בטין יחד עם משפחתו, ולדבריו עבד בשלוש השנים האחרונות אצל קבלן פרטי בתחום האינסטלציה. השירות התרשם מרמת סיכון להישנות עבירות בכלל ובתחום הסמים. כן התרשם השירות מהמשיב כבעל יכולות קוגניטיביות ובעל יכולת ביטוי עצמית טובה אשר מביע עצמו באופן פתוח ואשר השיחה עמו אופיינה בהצגה עצמית של מי שמנהל אורח חיים תקין. השירות התרשם מנזקקות המשיב למסגרת בה יקבל בין היתר כלים להתמודדות

עם קשיו, השירות התרשם כי ישנה חשיבות בעת הזאת לשילובו של המשיב בטיפול על מנת לבחון התחברותו השולית לעומק ואת קשריו השוליים ודפוסי התנהגותו, אולם המשיב לא גילה נכונות לכך חרף שמכיר בבעייתיות שבהתנהלותו ולפיכך לא בא השירות בהמלצה טיפולית.

בפני השירות הוצגה חלופת מעצר בבית אביו של המשיב באום בטין או בביתו של המשיב עם אשתו.

אביו של המשיב, קאיד, בן 61, נשוי לשלוש נשים ואב ל-25 ילדים, מתקיים מקצבת נכות של ביטוח לאומי, שלל עבר פלילי. אביו של המשיב תיאר את המשיב כילד נורמטיבי, שקט ותמים שלא עשה בעיות, ועוד ציין בפני השירות דבר הבעיות הכלכליות של המשיב. אשתו של המשיב, מרים, בת 31, אם לארבעה ילדים ונמצאת בחודש השישי להריונה, עבדה בעבר כממלאת מקום בגנים, כיום אינה עובדת, שללה עבר פלילי. זו תיארה את המשיב כאדם טוב שדואג לילדיו ומשפחתו ושותף פעיל בגידול הילדים ובמשק הבית.

השירות התרשם מאנשים המעוניינים לפקח על המשיב ולסייע לו וכי הם מודעים לאחריותם כערבים, עם זאת, התרשם השירות כי אשתו של המשיב לא מעורבת מספיק במעשיו טרם מעצרו, והיא אינה יכולה להוות דמות סמכותית ומציבת גבולות עבורו, וכי המשיב לא תופס אותה כדמות אותה יכול לשתף בקשיו ולהיעזר בה. השירות סבר כי קיימת בעייתיות בקשרים של המשיב עם אביו שכן קודם למעצרו של המשיב, כך לדבריו, אביו ניתק עמו קשר תקופה ממושכת, מה שמעמיד בספק את מידת מעורבותו של האב בחייו של המשיב ויכול פגוע ביכולת האב לפקח על המשיב. בנוסף התרשם השירות

כי מיקומה של החלופה בבית אביו או בביתו של המשיב משמעה חזרתו לאזור מגוריו, למקום בו ניהל קשרים שוליים ומכאן ולאחר שהעריך קיומו של סיכון להישנות העבירות על ידי המשיב אשר מצוי בחובות רבים, לצד מאפייני אישיותו ואי התאמתם של המפקחים המוצעים - לא בא בהמלצה לשחרור המשיב.

4. בדיון שהתקיים ביום 27.7.2017 עתר ב"כ המדינה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים, תוך שהדגיש את עמדת המדינה בעבירות של החזקת סמים ובעיקר בעבירות גידול סמים והכנתם היא מעצר עד תום ההליכים. ב"כ המדינה פרט במסכנות הטמונה בעבירות של גידול סמים ונזקה לחברה לשלום הציבור בטחונו ובריאותו. לדידו על בית המשפט ליתן משקל מכריע לאינטרס הציבורי, שכן עבירות של גידול סמים הן עבירות של סחר בסמים, ובכל הנוגע לחלופת מעצר נפסק ולא אחת כי ניתן לבצע עבירות מסוג זה גם ממקום חלופת המעצר ומכאן שאין כל רלוונטיות למיקומה של החלופה. לדידו גם אילו הייתה בידי המשיב חלופת מעצר מרוחקת אין בכך כדי לשנות ממסוכנותו לציבור. עוד ביקש להדגיש בעובדה כי מרבית מגדלי הסמים הם נעדרי עבר פלילי שלכאורה נורמטיביים ובהקשר זה הפנה לבש"פ 2746/11 פלוני נ' מדינת ישראל.

ב"כ המדינה ציין בפסיקה לפיה מי שיש נגדו ראיות לכאורה על החזקת סם שלא לצריכה עצמית או סחר בסמים צפוי למעצר עד תום ההליכים ורק נסיבות מיוחדות יכולות להצדיק שחרור למעצר, ובמקרה של המשיב, טען אין כל נסיבות מיוחדות, ואם לא די בכך גם התסקיר שלילי ואינו ממליץ על שחרורו של המשיב ממעצר. לדידו השיקול שצריך להוביל ולהנחות את בית המשפט בעבירות חמורות של גידול סמים שדרכם הייתה לסחר והפצה לציבור, הינו השמירה על הציבור ובפרט עת מדובר בעובדה כי עבירות של גידול סמים והכנתם בחצרות ומתחמי הבתים בהם מתגוררים המגדלים, הפכה לתופעה רחבה באזור הדרום. נטען כי זהו עיסוקם ומקור הפרנסה העיקרי של מרבית מגדלי הסמים אשר חלקם

כמו המשיב כאן, מצויים בחובות ומצוקה כלכלית ומבקשים לעצמם רווח קל ומהיר תוך גרימת נזק כבד לבריאות, שלומו ובטחונו של הציבור.

בנוגע למשיב הוסיף וציין כי מדובר במי שהוא מניפולטיבי אשר סיפר "סיפורים" בחקירתו וטען בתחילה כי מדובר שתלי אבטיח אולם בהמשך הודה בידיעתו כי מדובר בשתלי סמים. לדידו של ב"כ המדינה העובדה כי המשיב נתון בקשיים כלכליים כפי דבריו ודברי אביו מהווה גורם מגביר סיכון.

ב"כ המדינה הפנה למ"ת 20024-04-17 מדינת ישראל נ' ירמיהו ואח', לבש"פ 6463/09 וכן למ"ת 20024-04-17 בהם מדובר היה בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, נאשמים ללא עבר פלילי ואף תסקיר חיובי אשר סופו של יום דינם היה למעצר עד תום ההליכים. טען כי תכליתם של הסמים נועדה לסחר והפצה לצרכנים שונים, וגידול הסמים והכנתם מצביעה כשלעצמה על מעורבות עמוקה בתחום הסמים והסחר בסמים הגם שהנאשם לא מואשם בעבירות של סחר. בכל מקרה של סחר בסמים והחזקת סמים לרבות גידול סמים יש לגדוע את שרשרת הפצת הסם שהרי עבירות סמים יכולות להתבצע גם כאשר המשיב נמצא בחלופת מעצר.

5. ב"כ המשיב עתר להידרש לתסקיר משלים על מנת שתוצג בפני שירות המבחן חלופת מעצר מרוחקת ממקום מגורי המשיב. ב"כ המשיב הרחיב בתסקיר שירות המבחן אשר לדידו הינו חיובי, וממנו עולה כי המשיב עובד משנת 2014, כי מעצר המשיב וההליך מהווים גורם הרתעתי עבורו, כי קיים צורך להתערבות שירות המבחן בהליך טיפולי בו יוקנו למשיב כלים להתמודדות. ב"כ המשיב ביקש כי החלופה המוצעת כיום כוללת את אותם המפקחים, קרי אביו ואשתו של המשיב, בתוספת גיסו, והיא ממוקמת מחוץ לשבט אבו כף. לדידו הסכמת המדינה בדיון הקודם לכך שיוגש תסקיר היא הנותנת ונכון כי שירות המבחן יידרש לחלופה זו.

ב"כ המדינה התנגד להגשת תסקיר משלים לעניין התסקיר, וציין כי עם הסכמת המדינה להפנות את המשיב לתסקיר הודגש כי עמדתה למעצר עד תום ההליכים ובכל מקרה אין מקום לתסקיר משלים אשר יעמיס על שירות המבחן, שכן עיקרו של התסקיר אינו בבחינת חלופה אלא בהצגת תמונה רחבה אודות המשיב מאפייני אישיותו ובית המשפט עצמו יכול להתרשם מחלופת מעצר כזו או אחרת אם כי במקרה דנן אין מקום לעשות כן שכן חלופה זו לא נמצאה מתאימה עבור המשיב ובכל הנוגע למיקומה חזר על כך שאין רלוונטיות בעבירות מסוג זה למיקומה של החלופה.

6. לאחר שחזרתי ועיינתי בבקשה ובחומר החקירה, שמעתי טיעוני ב"כ המדינה והמשיב, ועיינתי בתסקיר המעצר, מצאתי להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים במשפטו.

המדובר במי שנמצא מגדל כמות מסחרית של שתלי סמים בחצר ביתו. מחקירתו של המשיב מיום 18.6.2017 הוא למעשה מודה כי גידל שתילי "חשיש" כך כהגדרתו, בחצר ביתו ומספר כי עשה כן משום שהיה בחובות "**חשבתי על המצב שלי שאני חייב להוצאה לפועל מעל 100,000 ₪ אמרתי שזה יכול להיות ייתן לי להתפטר מכל החובות האלה ...**" בהמשך מספר כיצד שתל את השתילים באדמה ומשנשאל כיצד הוא יודע כיצד נראים שתילי סמים השיב "**... כאילו אף אחד לא אהבל כולם יודעים**". לשאלת החוקר מה הייתה מטרת גידול השתילים, השיב "**להגדיל אותם לחפש את הסוחר הזה מי קונה עד שאני אמכור אותם...**".

7. מעיון בתמונות שבחומר החקירה עולה כי המשיב גידל את הסמים סביב הבית בו מתגורר וניתן לצפות באותם שתילים מכל חלון שבבית, המדובר בגידול חופשי, תוך השקיה "בצינור רגיל", באוויר החופשי ואף לא טרח להסתיר דבר קיומם.

8. אותם שתילי סמים מסוג קנאבוס סופם להיות מחולקים למנות סם ובין היתר גם בדמות אצבעות חשיש ופלטות חשיש המוכרים לנו היטב מעבודה. תכליתם של הסמים להיסחר מיד ליד בתוך אותה שרשרת הסם. דרכם של הסמים אותם גידל המשיב היא בין היתר לקטינים ומבוגרים כאחד, אלה שכבר מכורים לסמים ולא לה שיתפתו למרבה הצער לפעם הראשונה בחייהם לצרוך את הסמים.

9. זו דרכם של שתילי הסמים אותם גידל המשיב. לא בחממה המצוידת באמצעים ואביזרים מתוחכמים, אלא באופן טבעי תוך שהם המשתלבים עם הסביבה, בחצרו סביב הבית ועליהם ניתן להשקיף מכל חלון שבביתו - כאילו מדובר היה בגידולי עגבניות, מלפפונים ושאר ירקות.

9. לצורך גידול שתילי הסמים והכנתם לא נדרש המשיב למאמץ מיוחד ו/או להשקעת משאבים פיזיים או כלכליים מיוחדים. כל שנדרש לו לגדל את שתילי הסמים בתהליך זול ומהיר - הם זרעים, אדמה, מים ואור. כידוע, אלה זמינים ובשפע.

כמה קל לגדל סמים מסוג מריחואנה וחשיש בכמות מסחרית במתחם הבית רחב הידיים, המצוי הרחק מעיני גורמי האכיפה. כמה עזות מצח והעדר מורא מהדין נדרשים לגדל ולהפיק סמים בכמות מסחרית, צמוד לבית כאילו ומדובר במי "שעובד מהבית". כאן המקום לציין כי שלא כטענת ב"כ של המשיב והמשיב עצמו כי זה עבד עד קודם למעצרו במקום עבודה מסודר - ממסמך שהגיש ב"כ המשיב ועליו חתום מר בכר אבי, עולה כי זה היה מעסיקו של המשיב עד שיולי 2016. קרי מדובר במעסיק לשעבר של המשיב אשר ממכתבו עולה כי המשיב עזב את העבודה נוכח שהיה צריך לטפל בחובות שהצטברו לו.

נשאלת השאלה, מי עוזב את מקום עבודתו בעוד חובות רובצים לפתחו? במקרה דנן נראה שמדובר מי שמצא "עבודה" אחרת, רווחית הרבה יותר ועוד מהבית. המשיב הפסיק את עבודתו אצל אותו אבי בכר לאחר שנתיים בהן עבד אצלו, ניתן בהחלט להניח שעשה כן נוכח שהחל לגדל סמים.

במקרה דנן המשיב מעיד על עצמו כי התכוון למכור את שתילי הסמים לסוחר בסמים. אולם גם לא היה מודה בכך. ברי הוא כי מי שמגדל שתילי סמים שתוך זמן קצר, בתהליך הפקה והכנה שאינם מורכבים כלל - יהפכו להיות סמים מסוג מריחואנה וחשיש, בכמות גדולה מאוד - מעיד על עצמו כאלף עדים שבכוונתו לסוחר בהם.

לא יכול להיות חולק כי מי שמגדל בעצמו שתילי סמים בכמות מסחרית - הוא החוליה הראשונה, החוליה החזקה והמשמעותית ביותר בשרשרת הפצת הסמים לציבור הרחב.

10. התסקיר אמנם לא בא בהמלצה לשחרור המשיב אולם גם כך לטעמי מדובר בתסקיר שאינו מביא במידה הראויה את מטרת והשלכות מעשי המשיב וכאילו מדובר במי שביצע את העבירות בספונטניות ללא מחשבה תחילה ושעה שמדובר בעבירה מתוכננת מוקפדת ומתמשכת. אני מתקשה לראות כיצד מי שעזב את עבודתו הקודמת מרצונו ומגדל סמים בכמויות מסחריות במתחם ביתו תחת אפם של בני משפחתו וזוכה גם לשיתוף פעולה מצדם עיניהם, **נתפס בעיני שירות המבחן כמי שמתפקד באופן חיובי והוא בעל שאיפות להתקדם (באופן נורמטיבי). המדובר במי שניתן לומר כי בשיתוף פעולה של מי מבני משפחתו גידל את הסמים.** אני גם מתקשה לראות כיצד מהווה מעצרו של המשיב גורם מרתיע עבורו כשאין חולק כי זה לא רק ביצע את העבירות אלא ביצען בפומבי תחת השמש לעיני כול ותוך ידיעתו כי מדובר בחשיש וכי "כולם" יודעים מהו הצמח ממנו מפיקים חשיש.

11. את חלופת המעצר שלמעשה כוללת את אותם מפקחים שלא רק לא נמצאו מתאימים על ידי שירות המבחן אשר שוחח עמם אלא, לפחות אשתו של המשיב נראה ידעה היטב בדבר מעשי בעלה (בניגוד להתרשמות שירות המבחן). החלופה ברי שאינה מתאימה, וגם חלופה מרוחקת אין בה להועיל בעניינו של המשיב, מכאן לא היה ואין מקום להידרש לתסקיר משלים.

הקלות הבלתי נסבלת של היכולת לגדל סמים בכמות מסחרית בסמיכות גדולה לבית, לצד הרווח הכספי המשמעותי - נותנת אותותיה בחודשים האחרונים כתופעה ההולכת ומתרחבת ונפוצה בדמות כתבי אישום רבים בעבירות של גידול והפקת סמים שמשקלם משתנה בהתאם לשלב בו נתפסו שתילי הסמים ע"י המשטרה.

כך למשל, **במ"ת 14307-07-17 אשר נדון לפני מספר ימים נקבע כי המשיב גידל בתוך מבנה ארעי שבמתחם ביתו בפזורת אבו כף, בתוך אותו מבנה הארעי נמצאו 360 שתילים של קנבוס ושקים עם מצע שתילה.** המשיב נטען גידל את שתילי הסמים **שמשקלם נכון למועד קטיפתם עמד על 16.85 ק"ג.** מבלי שהדבר הותר לו בתקנות או ברשיון מהמנהל. בכל המקרים המתוארים טענו בעלי הבתים, והמתגוררים בהם טענות בדבר " **לא ראיתי לא ידעתי לא שמעתי** ". בכל המקרים הנ"ל ורבים אחרים שבאו לפניי נטענו טענות דומות כי חצר הבית האחורית ו/או חלק ממתחם הבית בו גודלו הסמים הינו שטח הפקר או השטח מוזנח ושאינו מבקרים בו בכלל.

כמו כן ראה תיקים נוספים מהחודש האחרון כמו למשל מ"ת 22013-06-17, מדינת ישראל נ' וליד אבו כף; מ"ת 45068-06-17 מדינת ישראל נ' קאיד אלאטרש; מ"ת 62883-05-17 מדינת ישראל נ' אבו דייה; מ"ת 45068-06-17 מדינת ישראל נ' פאדי אלאטרש וכן מ"ת 29427-07-17 מדינת ישראל נ' אבו זקיקה. בכל אלה ועוד רבים אחרים הוגשו כתבי אישום בעבירות של גידול והכנת סמים בנסיבות דומות למקרה שלפניי .

12. אשר לטענת ב"כ המדינה לכך שמדובר **במכת אזור** אומר, כי אין בידי לקבוע בשלב זה כי מדובר במכת אזור **אולם ניתן לומר ולקבוע כי ניכרת עלייה משמעותית מאוד בהיקף התיקים בעבירות של גידול והפקת סמים הבאים לפתחו של בית משפט זה.** כך או כך ברי כי זו אינה מהווה עילת מעצר עצמאית אם כי יש להביאה בחשבון במכלול השיקולים שעל בית המשפט לבחון ולשקול בהקשר לשחרורו של המשיב ועל רקע האינטרס הציבורי.

13. בסיכום הדברים עד כה, והגם שהבאתי בחשבון מקרים בהם שוחררו נאשמים בגידול סמים בהחלטות בית המשפט העליון ואף בהחלטות שנתנו על ידי בית משפט זה - לא מצאתי ואיני יכולה לתת אימון במשיב ובבני משפחתו. המפקחים המוצעים אינם אסרטיביים עבור המשיב, גם לא כחלופת מעצר במיקום מרוחק יותר. המדובר במי שמעשיו מצביעים במובהק על מעורבות עמוקה בתחום הסמים והסחר בהם והוא בעל קשרים שוליים אותם הוא מנסה לטשטש.

14. ביחס לעבירות סמים ובמיוחד בעבירות שאינן להחזקה ושימוש עצמי, הנמנות על עבירות הפצת הסמים, חזרה הפסיקה וקבעה בדבר המסוכנות הנלמדת ממאפייני העבירות ובכללן הנזק הרב לחברה הטמון בנגע הסמים והפיתוי לעסוק בעבירות אלה נוכח השכר הרב בצדן והעובדה כי מדובר בעבירות שלצורך ביצוען לא נדרשת בהחלט יציאה מהבית. מאפיין משמעותי נוסף בעבירות מסוג זה, עליו עמדה הפסיקה, נוגע לכך שפעמים רבות מעורבים בעבירות אלה אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי (ראו בש"פ 2746/11 פלוני נ' מדינת ישראל).

כאשר מדובר בעבירות של סמים ובפרט בעבירות של סחר בסמים הכלל שנקבע בשורה של פסקי דין הוא "מי שיש נגדו ראיות לכאורה על החזקת סם שלא לצריכה עצמית או על סחר בסם צפוי למעצר עד תום ההליכים ורק נסיבות מיוחדות יכולות להצדיק במקרים כאלה שחרור ממעצר" (בש"פ 4305/09 גאנם חרבאוי נ' מדינת ישראל). עוד ביחס לעבירות של סמים נקבע הכלל לפיו - חלופת מעצר אינה מספקת להפגת המסוכנות הנשקפת ממי שנאשם בעבירות אלה, כי מאבק יעיל בסמים מחייב לגדוע את שרשרת הפצת הסם ובעיקר משום העובדה שהסחר בסמים יכול להתבצע גם כאשר הנאשם עלול להימצא בחלופת מעצר וחופש הפעולה שלו מוגבל (בש"פ 6463/09 איליה נ' מדינת ישראל). בעניינינו המדובר בחוליה הראשונה, החזקה והעיקרית בשרשרת הפצת הסם.

במקרה שלפניי אין כל נסיבה להצדיק החרגת עניינו של המשיב בהינתן שהעדר עבר פלילי אינו יכול להיחשב כנסיבה להחרגת עניינו, בוודאי לא כשהוא לבדו עומד. כאמור, בעניינו של משיב זה מדובר דווקא בנסיבות לחומרה בין היתר בהינתן עזות המצח והעדר המורא בגידול כמויות מסחריות של סמים לסחר והפצה, בהינתן קשריו השוליים ובהינתן שאין מדובר בכשל חד פעמי אלא במהלכים המצריכים מחשבה מוקדמת, תכנון וארגון ולמעשה מעין ניהול עסק שעניינו סמים לכל דבר ועניין.

כאמור בראשית הדברים, אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים במשפטו.

**ניתנה והודעה היום ח' אב תשע"ז,
31/07/2017 במעמד הנוכחים.
שוש שטרית, שופטת בכירה**